

ממנה. פִּינָן שְׁאוּתָהּ הַחִיָּה קִרְבָּה אֵלָיו, וְחוֹשֶׁבֶת לְהִרְגוֹ וּלְנַשֵּׂא אוֹתוֹ, רוֹאֶה אוֹתוֹ נוֹפֵל לְאַרְץ כְּמוֹ מֵת, וְחוֹשֶׁבֶת שֶׁהוּא מֵת, אִזְ שָׁבָה לְאַחֲרֵיהָ וְלֹא נִלְחַמְתָּ בּוֹ. וְלִכְּנֹן הַסֵּתְלָקוֹ שְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת הַלְלוּ, שְׁאִין מִפִּיר בְּהֵן רַק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבַדּוֹ.

וְעַם כָּל זֶה, בְּרִצּוֹן הַלֵּב יִשִּׂים אֶת עֲצָמוֹ לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁמֵסֵר לוֹ אֶת נַפְשׁוֹ בְּאַהֲבָה. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַחְשִׁיב עָלָיו כְּאֵלּוֹ נוֹטֵל מִמֶּנּוּ אֶת נַשְׁמָתוֹ. וְלִכְּנֹן צָרִיף לִפְלֵי בְּאַרְץ כְּמוֹ מֵת בְּשִׁעָה שְׂיֵאמֵר נִפְלִית אֲפִים, מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ חֲטָאִים שְׁעוֹשֶׂה אָדָם שְׁאִין מִתְּפָרִים אֵלָּא בְּמוֹת, כְּפָתוּב (ישעיה כב) אִם יִכְפֹּר הָעוֹן הַזֶּה וְגו'. וְכַעֲתָ, שְׁנַחֲשֵׁב לוֹ שֶׁנֹּטֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת נַשְׁמָתוֹ, וְהוּא נִתֵּן אוֹתָהּ בְּרִצּוֹן, אוֹתָהּ הַשְּׁעָה עוֹמֶדֶת לְכַפֵּר עַל חֲטָאֵיו, וּמַשְׁלִים אֶת כָּל הַחֲדָדִים, וְאֵת אוֹתוֹ הַצַּד שְׁנִתְּבָאֵר.

וְעַם כָּל זֶה הַתְּפִלָּה עוֹלָה, וּמִסֵּתְלָקֶת בֵּין שְׁתֵּי זְרוּעוֹת, בְּחִבּוּק שֶׁל אַהֲבָה כְּרֵאוּי, וְהִיא מְקַטְרֶת מֵר וּלְבוֹנָה מִכָּל אֲבָקֶת רֹכֵל.

וַיְהִי מֹשֶׁה בְּהָר אֲרָבָעִים יוֹם וְאֲרָבָעִים לַיְלָה. הַצָּרֵף מֹשֶׁה אֲרָבָעִים יוֹם לַתּוֹרָה שְׁבַעֲלֵ פֶה לְלַמְדָּה, מִשּׁוּם שְׁאוּתָהּ דְּרָגָה נִקְרָאת אֲרָבָעִים, וְלִכְּנֹן אֲמַר (שמות ד) וַיְהִי שֵׁם עִם ה' אֲרָבָעִים יוֹם וְאֲרָבָעִים לַיְלָה, שֶׁהִתְחַבְּרוּ תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַעֲלֵ פֶה. וְלִכְּנֹן הַצָּרֵף לְהַזְכִּיר וּלְפָרֵט אֲרָבָעִים יוֹם וְאֲרָבָעִים לַיְלָה, שְׁהָרִי בְּאֲרָבָעִים יוֹם הִיָּה מִסְפִּיק.

וּבְאֲרָבָעִים יוֹם הוֹצִיאָה אוֹתָהּ הַתּוֹרָה (בתורה ומצוה). לַתּוֹרָה וּמִצְוָה, כְּנִגְדֵי אֲרָבָעִים יוֹם שֶׁל יִצִּירַת הַגּוֹלָד, שְׁיוּצָא מִן הַפֶּחַ אֶל

לְגַבִּיהָ, וְחָשִׁיב לְקַטְלָא לִיהָ, וּלְנַשֵּׂכָא לִיהָ, חֲמָא לִיהָ נִפִּיל לְאַרְעָא כְּמַת, וְחָשִׁיב דְּאִיהוּ מֵת, כְּדִין תָּב לְאַחֲרָא, וְלֹא מְקַטְרֵג לִיהָ. וְעַל דָּא אִסְתְּלָקוּ אֵלָיו תְּרִין אַתּוּוֹן, דְּלֹא יַדַּע בְּהוּ בַר קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּלַחֲדוּי.

וְעַם כָּל דָּא, בְּרַעוּתָא דְלִבָּא יִשְׁוִי גְרַמִּיהָ לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, דְּמִסֵּר לִיהָ נַפְשִׁיהָ בְּרַחֲמֵי. וְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא חָשִׁיב עָלָיו, כְּאֵלּוֹ נוֹטֵל נַשְׁמָתִיהָ מִנֶּיהָ. וְעַל דָּא צָרִיף לְמַנְפֵּל בְּאַרְעָא כְּמַת, בְּשַׁעֲתָא דִּיִּימַר נִפִּילַת אֲנַפִּין, בְּגִין דְּאִית חוּבִין דְּעֵבִיד בְּרַ נֶשׁ, דְּלֹא מִתְּפָרִין אֵלָּא בְּמוֹתָא. כְּדַכְתִּיב, (ישעיה ככ יד) אִם יִכְפֹּר הָעוֹן הַזֶּה וְגו'. וְהַשְּׁתָּא דְּאִתְּחָשִׁיב לִיהָ דְּנֹטֵל קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא נַשְׁמָתִיהָ, וְאִיהוּ יְהִיב לָהּ בְּרַעוּתָא. הֵהִיא שַׁעֲתָא קְיִימָא לְכַפְּרָא עַל חוּבוּי, וְאַשְׁלִים לְכָל סְטְרִין, וְלָהּ הוּא סְטְרָא דְּאִתְּמַר.

וְעַל כָּל דָּא, צְלוּתָא עוֹלָה, וְאַסְתְּלָקָא בֵּין תְּרִין דְּרוּעִין, בְּחִבּוּק דְּרַחֲמֵי כְּדָקָא יָאוּת. וְאִיהוּ מְקוּטְרַת מוֹר וּלְבוֹנָה מִכָּל אֲבָקֶת רֹכֵל. וַיְהִי מֹשֶׁה בְּהָר אֲרָבָעִים יוֹם וְאֲרָבָעִים לַיְלָה. הוֹצֵרֵף מֹשֶׁה אֲרָבָעִים יוֹם לַתּוֹרָה שְׁבַעֲלֵ פֶה לְלַמְדָּה, בְּגִין דִּהוּא דְּרָגָא אֲרָבָעִין אֲקָרִי. וְלִכְּנֹן אֲמַר, וַיְהִי שֵׁם עִם ה' אֲרָבָעִים יוֹם וְאֲרָבָעִים לַיְלָה, דְּאִתְּחַבְּרוּ תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַעֲלֵ פֶה. וְלִכְּנֹן הוֹצֵרֵף לְהַזְכִּיר וּלְפָרֵט אֲרָבָעִים יוֹם וְאֲרָבָעִים לַיְלָה, דִּהָא בְּאֲרָבָעִים יוֹם הִוָּה סְגִי.

וּבְאֲרָבָעִים יוֹם אֲפִיקַת הֵהִיא הוֹרַת"ם, (בתורה ומצוה). לַתּוֹרָה וּמִצְוָה, לְקַבֵּל

אֲרָבָעִים יוֹם דִּיִּצִּירַת הַגּוֹלָד. דְּנִפְיָק מִן הַפֶּחַ אֶל הַפּוֹעֵל. וְאַתְרִשִּׁימוּ אִיבְרוּי דִּהוּא דְּכוּרָא, בְּאִינוֹן אֲרָבָעִין יוֹמִין, דִּהָא אֲרָבָעִין יוֹמִין

הפעל. ונרשמים איכריו של אותו הזכר באותם ארבעים יום, שהרי ארבעים יום להקליל בו את האור שלמעלה, ולכנות שם את גופו מהאור שלמעלה, כדי שיראה לשמש לפני המלך, ולהמשיך עליו רוח נבואה למטה.

כמו שהשתלם ארבעים יום במעי אמו הגוף שלמטה, כך משתלם למעלה. ועל כן (במדבר יב) בכל ביתי נאמן הוא. שהשתכלל למעלה בביתי, כמו הבית שלמטה.

ועל זה (שמות לד) קרן עור פני משה, שהרי מאיר מהקרן העליונה, ומושך את השמן הטוב על ראשו, והשתלם כל אחד מארבעה יסודות שלו בעשר, הרי ארבעים ימים וארבעים לילות, והמשיך השמן הטוב על ראשו, ואז מאיר.

ואחר כך בא אהרן ושנה לו פרקו, שהוריד לו אותו האור על זקנו, והינו שתי טפות מרגליות, שיורדות על זקן אהרן ומאירות באור גדול, והם רמז לתורה שבכתב ולתורה שבעל פה, שהתחברו בזקנו של אהרן, והחבור שלהם תלוי במזל העליון.

ואז (תהלים קלא) מה טוב ומה נעים. טוב - זו תורה שבכתב, וזה צדיק. נעים - זה זמירות ישראל, שנקרא נעים, כששורה עליו הנעם של מעלה של העולם הבא. והכל על יד אהרן, שחבר אותם יחד בקרבן.

ועל זה (מלאכי ב) בריתי היתה אתו וגו' - זו הגבירה שלי שהיתה עמו, החיים והשלום - החיים של האם העליונה, ושלום זה שר שלום.

ואתנם לו מורא וייראני (שם), ונתתי לו הדרגות הללו לחברן, אותן שתי טפות מרגליות

לאכללא ביה נהירו דלעילא, ולא תבנא תמן גופיה מנהירו דלעילא. בגין דיתחזי לשמשא קמי מלכא, ולא משכא עליה רוח (דף נב ע"ב) נבואה לתתא.

בגוונא דאשתלים בארבעים יום במעי אמה גופא דלתתא, הכי אשתלים לעילא. ועל דא (במדבר יב ז) בכל ביתי נאמן הוא. דאשתכלל לעילא בביתא דילי, בגוונא דביתא דלתתא.

ועל דא (שמות לד לה) קרן עור פני משה, דהא אתנהיר מקרן עילאה, ומשיך שמן הטוב על ראשיה, ואשתלים כל חד מארבע יסודין דיליה בעשר, הא ארבעין יומין וארבעין לילון, ואמשיך שמן הטוב על ראשיה, וכדין אתנהיר.

ולביתר בא אהרן, ושנה לו פרקו, דאחית ליה ההוא נהירו על דיקניה, והיינו שני טפי מרגליות, דנחתי על דיקנא דאהרן. ונהירין נהירו סגי, ואינון רמז לתורה שבכתב ותורה שבעל פה, דאתחברו בדיקנא דאהרן, וחיבורא דילהון במזלא עילאה תלי.

וכדין מה טוב ומה נעים. טוב: דא תורה שבכתב, ודא צדיק. נעים: דא זמירות ישראל, דאיכרי נעים, כד שרא עליה נועם דלעילא, דעלמא דאתי. וכולא על ידא דאהרן, דחבר לון פחדא בקרבנא.

ועל דא (מלאכי ב ה) בריתי היתה אתו, דא מטרוניתא דילי, דהוות עמיה. החיים והשלום, חיים, דאימא עילאה. ושלום, דא שר שלום.

ואתנם לו מורא וייראני. יחבית ליה הנהו דרגין, לחברא לון אינון שתי טפות

נתתי לו הדרגות הללו לחברן, אותן שתי טפות מרגליות

שְׁהִינוּ כְּשֶׁהָיָה מִסְתַּפֵּר, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שופטים יג) וּמוֹרָה לֹא יַעֲלֶה עַל רֵאשׁוֹ - וַיִּרְאֵנִי, אוֹלֵי מַעַל בְּאוֹתוֹ שָׁמֵן שְׁשׁוּפֵעַ לוֹ מִהַשְּׁמִים הָעֲלִיּוֹנִים, שְׁנִקְרָא שֵׁם, שְׁשׁוּפֵעַ מִמֶּנּוּ הַשָּׁמֵן הַטּוֹב. וְעַל זֶה, וּמִפְּנֵי שְׁמֵי נִחַת הוּא.

וְהוּא מָה עֲשֵׂה? (שם) בְּשָׁלוֹם וּבְמִישׁוֹר הִלֵּךְ אֲתִי, שְׁחִבֵּר שְׁלוֹם עִם מִישׁוֹר. מִי הַמִּישׁוֹר? כְּמוֹ שְׁנֵאמַר צְדִיק וְיֵשֶׁר הוּא. וְאִז, וְרַבִּים הָשִׁיב מַעֲזוֹן, עַל יְדֵי קַרְבָּנוֹתָיו שֶׁהִקְרִיב אוֹתָם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ. וְאִז נִתֵּן שְׁלוֹם עִם מִישׁוֹר. וְכֵן תְּלוּיִים סוּדוֹת הַקְּרָבָן שֶׁמִּסֵּר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאַהֲרֹן. וְנִקְרָא מִישׁוֹר, עַל שֶׁהִמְשִׁיךְ תּוֹרָה וְאוֹר לְעוֹלָם הַתַּחַתוֹן.

וְהַמְּזַרְח מֵאִיר לְדָרוֹם בְּרֵאשׁוֹנָה, שְׁכַתוֹב (קהלת א) הוֹלֵךְ אֶל דָּרוֹם. מִשׁוֹם כֶּף (שמות לד) וַיֵּשְׁבוּ אֵלָיו אַהֲרֹן וְכָל הַנְּשִׂאִים בְּעֵדָה. אַהֲרֹן - זֶה סוּד אַהֲרֹן שֶׁהֵאִיר מִמֶּשֶׁה. וְכָל הַנְּשִׂאִים - זֶה נִחְשׁוֹן, שֶׁהוּא הָרֵאשׁוֹן שֶׁל כָּל הַנְּשִׂאִים. וְכָלֵם נִמְשָׁכוּ אַחֲרָיו וְעִמְדוֹ לְשִׁמְאֵל שֶׁל מֶשֶׁה.

וְהָרִי הָעִירוֹ, (דברים ד) אֶת גְּדֻלָּךְ - זֶה אַהֲרֹן, מִיָּמִין. וְאֶת יָדָךְ הַחֲזֹקָה - זֶה נִחְשׁוֹן, מִשְׁמָאל. שְׁלֹאֲחֵר שֶׁהֵאִיר הַדָּרוֹם מִן הָאֶסְפֵּקֶלֶרֶיָה הַמְּאִירָה, יוֹאֵר הַצִּפּוֹן, שְׁכַתוֹב הוֹלֵךְ אֶל דָּרוֹם וְסוֹכֵב אֶל צִפּוֹן. שֶׁהִקְיָף אוֹתוֹ אוֹר שֶׁל רַחֲמִים מִכָּל הַצְּדָדִים, שְׁלֹא יֵצֵא עִם שְׁלֵהֲבוֹתָיו לְשָׂרֵף אֶת הָעוֹלָם, וַיִּתְפַּסֵּם הַדִּין עִם רַחֲמִים. מִי הַרַחֲמִים? זֶה הַשְּׁמֵשׁ, וְהִינוּ הָרוּחַ, שְׁכַתוֹב (קהלת א) סָבַב הוֹלֵךְ הָרוּחַ, שֶׁהַרַחֲמִים מְקִיפִים הַכֹּל. וְעַד סְבִיבוֹתָיו שֶׁב הָרוּחַ (שם), סְבִיבוֹתָיו שֶׁל מִי? סְבִיבוֹתָיו שֶׁל אוֹתוֹ מְקוֹם שְׁכַתוֹב לְמַעַלָּה, וְאֵל מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף, וְזֶה מְעַרְב. וְעַד תִּמְזָן שֶׁב

מְרַגְלִיּוֹת יִהְיֶינָה לִיָּהּ. וְכַד אַעֲבֵר מוֹרָה עַל דְּקִנְיָה, דְּהֵיִינוּ כַּד הָיָה מִסְתַּפֵּר, כְּמָה דְאַתָּ אִמֵּר (שופטים יג ה) וּמוֹרָה לֹא יַעֲלֶה עַל רֵאשׁוֹ. וַיִּרְאֵנִי, דְּלִמָּא מַעַל בְּהֵוּא שָׁמֵן דְּנִגִּיד לִיָּהּ מִשְׁמֵי עֵילָאָה, דְּאִיקְרִי שֵׁם, דְּנִגִּיד מַנִּיָּה שָׁמֵן הַטּוֹב. וְעַל דָּא, (מלאכי ב ה) וּמִפְּנֵי שְׁמֵי נִחַת הוּא. וְהוּא מָה עָבִיד. (שם ב ו) בְּשָׁלוֹם וּבְמִישׁוֹר הִלֵּךְ אֲתִי. דְּחִבֵּר שְׁלוֹם בְּמִישׁוֹר. מֵאֵן מִישׁוֹר. כְּמָה דְאַתָּ אִמֵּר, (דברים לב ד) צְדִיק וְיֵשֶׁר הוּא. וְכַדִּין, וְרַבִּים הָשִׁיב מַעֲזוֹן, עַל יְדֵי דְקַרְבָּנוֹי דְקָרִיב לִזְוֵן קָמִי מִלְּפָא. וְכַדִּין אֲתִיָּהֵב שְׁלוֹם בְּמִישׁוֹר. וְהֵכָא תְּלִי רְזִי דְקַרְבָּנָא, דְמִסֵּר לִיָּהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַהֲרֹן. וּמִישׁוֹר אִיקְרִי, עַל דְּאַמְשִׁיךְ אוֹרִיָּתָא וְנִהִירוֹ לְעֵלְמָא תַּתָּאָה.

וּמְזַרְח אַנְהִיר לְדָרוֹם בְּקַדְמִיתָא, דְכַתִּיב (קהלת א) הוֹלֵךְ אֶל דָּרוֹם. בְּגִין כֶּף (שמות לד לא) וַיֵּשְׁבוּ אֵלָיו אַהֲרֹן וְכָל הַנְּשִׂאִים בְּעֵדָה. אַהֲרֹן, דָּא רְזָא דְאַהֲרֹן דְאַתְנַהִיר מִמֶּשֶׁה. וְכָל הַנְּשִׂאִים, דָּא נִחְשׁוֹן, דְּאִיָּהוּ רִישָׁא דְכָל הַנְּשִׂאִים. וְכָלֵהוּ אֲתַמְשָׁכוּ אֲבַתְרִיָּה, וְקִיָּיִמִי לְשִׁמְאֵלָא דְמֶשֶׁה.

וְהָא אִיתְעָרוּ, (דברים ג כד) אֶת גְּדֻלָּךְ: דָּא אַהֲרֹן, מִיָּמִינָא. וְאֶת יָדָךְ הַחֲזֹקָה: דָּא נִחְשׁוֹן, מִשְׁמָאלָא. דְּלְבַתֵּר דְאַתְנַהִיר דָּרוֹם מֵאֶסְפֵּקֶלֶרֶיָא דְנִהֲרָא, יִתְנַהִיר צִפּוֹן. דְכַתִּיב, הוֹלֵךְ אֶל דָּרוֹם וְסוֹכֵב אֶל צִפּוֹן. דְאַקִּיף לִיָּהּ נִהִירוֹ דְרַחֲמֵי מִכָּל סְטָרִין, דְלֹא יִפּוֹק בְּשְׁלֵהֲבוֹי לְאוּקְדָא עֲלִמָּא, וַיִּתְפַּסֵּם דִּינָא בְּרַחֲמֵי. מֵאֵן רַחֲמֵי, דָּא שְׁמֵשׁ, וְהֵיִנוּ רוּחַ, דְכַתִּיב סוֹכֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ, דְרַחֲמֵי אִקְיָף כְּלָא. וְעַד סְבִיבוֹתָיו שֶׁב הָרוּחַ, סְבִיבוֹתָיו דְמֵאֵן. סְבִיבוֹתָיו דְהֵוּא מְקוֹם דְכַתִּיב לְעֵילָא, וְאֵל מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף, וְדָא מְעַרְב. וְעַד תִּמְזָן שֶׁב